

QƏDİM İNGİLİS DÖVRÜNDƏ KEÇMİŞ ZAMANIN İFADƏSİ

Keçmiş zaman (latin. praeteritum) feil əsasını göstərən baş vermiş hərəkətləri ifadə etmək üçün feil formalarının göstərilməsinin ümumi termindir (14). O, cümlədə danışılan situasiyaya işarə edən, nitq anından əvvəl və ya nitq anına bərabərləşən feilin finit formasıdır (13). Keçmiş zaman nitq anına əvvəl gələn hərəkəti göstərən feilin zaman formasıdır (15). E.V.Tarasova “keçmiş zaman anlayışını insan şüurunda maddiləşən faktların və təcrübələrin xronikası” (6, 21) olduğu fikri vurğulayır. İ.Tahirov isə qeyd edir: “keçmiş zaman anlayışı əşyalar, hadisələr və onların xüsusiyyətləri arasında əlaqə bu nüəyyənləşdirən semantik münasibətlərin elə bir növüdür ki, onun əsas məzmunu keçmiş sifətində əşyaları, hadisələri və onların xüsusiyyətlərini qarşılıqlı şəkildə əlaqələndirməkdir” (3, 76) Bir çox dillərdə bir feildə keçmiş zamanın fərqləndirici formaları mövcuddur. Hər hansı bir zaman aid edilən, keçmiş və uydurulan hadisə və situasiyaları göstərmək üçün nəqli keçmiş zamandar istifadə olunur. Nəqli keçmiş zaman aoristə və imperfektə bölünür. Aorist hadisəni zamanda irəliləyən nəqli ardıcıl zəncirdə göstərir. Imperfektdən isə keçmişdə eynizamanda baş verən hadisəni göstərmək üçün işlədilir. Onun xüsusi formaları kimi antepreterit və plyuskvamperfekt önə çəkilir. Alman, isveç, dat və fin dillərində nəqli keçmiş zaman funksiyasında sadə preterit, qeyri-nəqli keçmiş zaman funksiyasında perfekt, çoxdan keçmiş zaman funksiyasında plyuskvamperfekt işlədilir. İngilis dilində isə imperfekt funksiyasında tərz-zaman forması Past Progressive-dən istifadə olunur və o, sadə preteritə qarşı qoyulur. Keçmişdə təcrid olunmuş faktların şərhində preterit və perfekt bir-birini əvəz edə bilər.

Keçmiş zaman hərəkətin xəbər verildiyi vaxtdan əvvəl baş verdiyini göstərir. Danışan özünü şahid olduğu, gözləri ilə gördüyü keçmişdə baş verdiyi hərəkəti xəbər verməyə də bilər və o, bu zaman keçmiş zamanın ifadə şəkillərindən birindən istifadə edir. Bununla belə, deyə bilər ki, danışan keçmişdə baş verən hərəkətin şahid olmaya da bilər. Bu zaman o, keçmiş zaman formalarından istifadə edə bilməz. Danışan özünü şahidi olmadığı, lakin başqasında eşitdiyi xəbəri üçüncü şəxsə deyə də bilər. Bu siyahını uzatmaq da olar. Lakin sonuncu məlumat verən bütün vəziyyətdə keçmişdə baş vermiş hərəkəti eyni üsulla xəbər verə bilməz, hər dəfə yeni üsuldən istifadə edə bilər. Ə.Rəcəbli göstərir ki, hadisəni xəbərvermə üsulu dəyişdikcə onun ifadəsinin qrammatik vasitələri də dəyişir, danışan keçmiş zamanın müxtəlif mənə çalarlıqlarından istifadə edir (2, 344).

Müqayisəli dilçilik göstərir ki, hind-Avropa dillərində keçmiş zamanın yeganə əlaməti -è keçmiş zaman prefiksidir ki, feil formasının qarşısında qoyulur və hərəkətin keçmişdə baş verdiyinə işarə edir. Müxtəlif tərz mənalı feil əsaslarında əmələ gələn keçmiş zaman mənanın müxtəlif çalarına malik oldu və xüsusi adlar qazandı.

Qədim german dillərində feillərin iki: güclü və zəif təsriflənməsi fərqləndirilir. Lakin N.Rus feilin üç növünü fərqləndirir: zəif, güclü və qaydasız. Onun təsnifatına görə, zəif kateqoriya əlavə üzvlərin genişlənmə bildiyi açıq sinifdir, məsələn: bir və iki qrupdan feilin əmələ gəlməsi. Güclü və qaydasız siniflər bağlıdır, yəni onlar yeni üzvə qəbul etmirlər. Nəticə etibarilə, onlar daha çox təsbit olunmuş qrupa malikdir, onların üzvlüyü tarixən müəyyənləşmişdir (11, 17).

Onlar keçmiş zaman formalarına görə fərqlənir, yəni güclü feillər formalaşması hind-Avropa irsidir, zəif feillər isə german innovasiyasıdır. “Yeddi sinifdə olan güclü feillərin I-V sinifləri ablaut nümunələri ilə davam edirsə, VI-VII sinifləri problematiktir, belə ki, onların mənbələri barəsində izah mövcud deyil. Sait variasiyası I-V siniflərdə fərqlənməsinin iki səbəbi vardır: I-III siniflərdə və IV-V siniflərdə müxtəlif ablaut seriyası ilə göstərilir, fərdi siniflərdə müxtəlif səs dəyişiklikləri nəzərə çarpır. Güclü feillərin I-V siniflərində əsas hissələri önə çəksək, bu aşağıdakı feillə olacaq: bitan [> bite], creopan [> creep], bindan [>bind], beran [>bear], etan [>eat]” (9, 56).

“Güclü” və “zəif” feillər terminləri alman filoloqu Y.Qrimm tərəfindən gətirilmişdir. Bu iki növün fərqləndirilməsi, əsasən, keçmiş zaman təsriflənməsinə aiddir, lakin digər zamanlarda da rast gəlmək olar. Zəif feillər dental d suffiksin köməyi ilə keçmiş zamanı formalaşdırır, bununla belə, müxtəlif german dillərində o, müxtəlif cür təzahür edir, məsələn, qot və island dillərində d, ingilis dilində d, alman dilində t. Güclü feillərdə keçmiş zaman əsasda saitlərin xüsusi əvəzlənməsi ilə düzəlirdi, məsələn: qot dilində niman – nam “götürmək”. Zəif feillərin feili sifəti II d suffiksinin köməyi ilə düzəlirdi, güclü feillərdə isə -n suffiksinin köməyi ilə formalaşır. Güclü və zəif feillər keçmiş zamanın təkində şəxs sonluqları sistemi ilə fərqləndirilir. “Dat dilində zəif feillərdə keçmiş zamanın feilin kökünə dental a suffiksi əlavə olunur, yəni kök morfem koronal samitlə başlayır: *leef* “yaşayır”– *leefde* “yaşadı”. Proto-Germəndə zəif köklər üç kök növünə malikdir: qısa -i ilə bitənlər, uzun -o ilə bitənlər, uzun -e ilə bitənlər” (11, 21). Sonradan qədim kök yeni köklə əvəz olundu. Sonuncu kök saitlər sinif markerləri sayılır və zəif feillərin üç kateqoriyasını əmələ gətirir: -i köklü sinif, -o köklü sinif, -e köklü sinif.

Qot dilində güclü feillər keçmiş zaman formaları və II feili sifəti saitin əvəzlənməsi ilə düzəldir. Kökdə saitin əvəzlənməsi ilə güclü feillərin yeddi sinfi fərqləndirilir. Zəif feillər təkdə -da, -de dental suffiksin, cəmdə -ded köməyi ilə düzəlir. Zəif feillərin hər bir sinfi xüsusi əsasyardan suffiksə səciyyəlidir, zəif feillərin dörd sinfi: I sinif -i, -j, II sinif -ō, III sinif -ai, -a, IV sinif -n, -na fərqləndirilir.

Present-preterit feilləri təsriflənmədə güclü və zəif feillərin bəzi xüsusiyyətlərini özündə əks etdirir, preterit formalar isə zəif növə uyğun düzəlir. Güclü və zəif feillər daha məhsuldar morfoloji növlərdir. Güclü, zəif və present-preterit feillərinin daxilində öz növbəsində yarım siniflər ayrılır. Present-preterit feilləri bildiyimiz kimi, indiki zamanın

³² Azərbaycan Tibb Universiteti F.ü.f.d., dos.
rena_huseyn@mail.ru

bəzi formaları güclü feillərin keçmiş zamanı üzrə düzəlir, yəni kök saitin əvəzlənməsi yolu ilə; witan “bilmək” – wait “bilirəm”, ”bilir”- wítum “biz bilirik”. Güclü feillərlə ümumi olan kökdən əlavə, şəxs sonluqları sistemidir. Keçmiş zaman formaları prezent-preterit feillərinin II feili sifəti zəif feilləri tipinə uyğun düzəlir, yəni dental suffiksin köməyi ilə.

Qot dilində güclü feillər qrupunda iki fərqləndirici qruplar mövcuddur: 1) Ablaut köməyi ilə preteriti düzələn feillər (ilkin altı siniflər); 2) Preteriti ilkin hecanın reduplikasiyası vasitəsilə yaranan feillər.

Hər iki təsriflənmə yaxşı inkişaf etmiş sistemə malikdir, ümumilikdə müxtəlif german dillərində üst-üstə düşür. Güclü təsriflənmə daha qədim hadisə olaraq hind-Avropa təsriflənməsinə söykənir. Zəif təsriflənmə isə güclü təsriflənməyə nisbətən daha gəncdir. Güclü feillərdə ənənəvi olaraq sait əsasın əvəzlənməsindən asılı olaraq yeddi sinif, zəif feillərdə isə üç-dörd sinif fərqləndirilir. Bu sxem tarixi prinsipə əsaslanır, lakin ayrı-ayrı german dillərində feil formalarının müxtəlifliyini tam əks etmir.

Güclü feillərdə əvəzlənmənin dörd növü önə çəkilir. II növdən qərbi german dillərində keçmiş zaman əmr şəklinin 1-ci və 3-cü şəxsləri, qot və skandinav dillərində 2-ci şəxs, III növdən keçmiş zamanın əmr şəklinin bütün cəm formaları, qot və skandinav dillərində şəxs və kəmiyyətdən asılı olmayaraq keçmiş zamanın nəql şəkli, qərbi german dillərində 2-ci şəxsin tək əmələ gəlmişdir.

Güclü feillərin I sinfi üçün ümumgerman i – ai – i – i əvəzlənməsi səciyyəvidir. Hər bir qədim german dilinin fonetik inkişafın xüsusiyyətləri aşağıdakı kimidir:

qot. reisan – ras – risum – risans “qalxmaq”
 q.isl. risa – reis – risom – risenn
 q.ing. risan – ras – rison – risen
 q.yux.alm. risan – reis – rirum – ariran

Bu əvəzlənmə tarixi qədim hind-Avropa e – o əvəzlənməsini göstərir. Bəzi I sinif feillərdə Verner qanununun əksi olan sait əvəzlənməsini müşahidə etmək olar. Məsələn, qədim ingilis dilində *sni an* “kəsmək” – snaθ – snidon – sniden feilində I və II formalar qədim kar θ, III və IV formalarda qədim cingiltili səsi sonradan d səsində çevrilmişdir. Qədim ingilis və island dillərində I sinif bəzi feillərdə h samitinin düşməsi saıtlərin gərginliyi müşahidə olunur, məsələn: qədim ing. dilində teon – tah – tigon – tigen, qədim island tia zəif təsriflənməyə keçmişdir.

Güclü feillərin II sinfi ümumgerman eu/iu – au – u – u əvəzlənməsi ilə səciyyələnirdi: qot kusan – kaus – kusum – kusans “seçmək”

q.isl. kiosa – kaus – korom – körenn
 q.ing. ceosan – ceas – curon – coren
 q.yux.al. kiosan – kos – kurum – gikoran

III sinfin güclü feillərində ümumgerman e/i – a – u – u əvəzlənməsi müşahidə etmək olar. Əvəzlənən sait həmişə hər hansı bir samitlə sonor samitin birləşməsi şəklində təzahür edir, belə ki, german dillərində sonor samitlər qonşu samitlərə güclü təsiretmə qüvvəsinə malik idilər.

German dillərində keçmiş zaman hind-Avropa perfektin və aoristin tərz formasının birləşməsi ilə yaranmışdır, cənub qrupunda aorist formasının ablautun zəifliyi ilə, şimal qrupunda perfektin normallığı ümumiləşdirilir (5, 153). Güclü feillərin IV sinfi ümumgerman e/i – a – e – u əvəzlənməsi müşahidə olunur. qot niman – nam – nemum – numans

q.isl. nema – nam – nemon – numene
 q.ing. niman – nam – nomon – numen
 q.yux.alm. neman – nam – namum – ginoman

IV sinfin bəzi feilləri aorist-prezens olur, məsələn, qədim skandinav, qədim ingilis *koma*, *cuman*, qədim yuxarı alman *quomon*, *kuman*.

Aşağıda yeddi sinfin təcəssümünü görə bilərik:

Present	Preterite	Past participle
I [ɛi] bijten ‘to bite’	[e:] beet ‘bit’	[e:] gebeten ‘bitten’
II [i:] vliegen ‘to fly’	[o:] vloog ‘flew’	[o:] gevlogen ‘flown’
III [i] zingen ‘to sing’	[ɔ] zong ‘sang’	[ɔ] gezongen ‘sung’
IV [e:] nemen ‘to take’	[ɔ] nam ‘took’	[o:] genomen ‘taken’
V [e:] eten ‘to eat’	[ɔ] at ‘ate’	[e:] gegeten ‘eaten’
VI [a:] dragen ‘to carry’	[u:] droeg ‘carried’	[a:] gedragen ‘carried’
VII (:) laten ‘to let’	[i:] liet ‘let’	V(:) gelaten ‘let’

Qədim ingilis dilində cütləşmə izləri *hatan* – *heht*, *lacan* – *leolc*, *roedan* – *reord* feilinin keçmiş zamanın dialekt formasında müşahidə etmək olar. Ənənəvi nöqtəyi-nəzər şimali-cənub german formalarını qot dilindəki haiheit feilində reduplikasiyalanmış hecada vurğunun keçidini reduplikasiyalanmış formaların gərginliyinin nəticəsi kimi verir. Lakin bu, fonetik nöqtəyi-nəzərdən inandırıcıdır.

İngilis dilində bütün keçmiş zaman formaları keçmiş zaman kökündən əmələ gəlmişdir, keçmiş feili sifət başqa kökə malik idi. Güclü feillər köklərini saıtlərin əvəzlənməsi ilə və bəzi suffikslərin artırılması ilə düzəldirdi, bəzi feillərdə köklər samitlərin dəyişməsi ilə də baş verirdi. Güclü feillər dörd kökdən ibarət idi. Zəif feillər keçmiş zaman kökünü indiki zaman kökündən və -d, -t dental suffiksinin köməyi ilə əmələ gətirirdi. Onlar kök saitini dəyişmirdilər, lakin bəzi feillərdə suffiksasiya sait dəyişikliyi ilə müşayiət olunurdu.

Zəif feillərin keçmiş zaman köktü 1-ci və 3-cü şəxsin təkli formasıdır, locodon sözünün cəmi -on cəminin köməyi ilə eyni kökdən formalaşmışdır. Eyni sonluq güclü feillərin keçmiş zaman cəmidir. T.A.Rastorqeva qədim ingilis dili feillərinin morfoloji təsnifini cədvəllə vermişdir (4, 115).

Qədim ingilis dili feillərinin morfoloji təsnifi

Güclü	Zəif	Qeyri-vacib feillər
Müxtəlif keçidli yeddi sinif	Müxtəlif kök suffiksli üç sinif	Preterit-presens Suppletiv Anomal

Qədim german güclü feillər birinci yazılı abidələri dövründə müxtəlif german dillərində fonetik dəyişiklikləri özündə əks etdirən mürəkkəb bir prosesdir. Bu sistemdə 250-ə yaxın feilin olmasına baxmayaraq, bu kəmiyyət artmamışdır, belə ki, yeni yaranan sözlər zəif təsriflənməyə uyğun düzəlmişdir. Güclü feillərin bir sinifdən digərinə keçidi, güclü feillərin zəif feillərə keçidi, paralel güclü və zəif yaranma halları müşahidə edilir, lakin əks hadisələ müşahidə olunmur. "...*fil, filled, filled* tipli zəif və ya qaydasız adlanan feillər keçmiş zamanı və keçmiş feili zamanı -ed artırmaqla düzəldirdi" (7, 46). Qeyd olunmalıdır ki, german dillərində güclü feillər yeni feillərin yaranması ilə bağlı dilin tələblərinə uyğun olmadığından qeyri-məhduldar olmuşdu. Buradan belə nəticə çıxarmaq olar ki, zəif feillərin əksəriyyəti törədici, denominativ və kauzativdir.

Bütün zəif feillər dental suffiks -d və onun müxtəlif modifikasiyaları ilə dildən və konkret feildən asılı olaraq keçmiş zaman formalarını əmələ gətirir. Dental suffiksin yaranma səbəbləri hələ də tam izah olunmamışdır. Daha sadə və yayılmış nöqteyi-nəzərdə bu ünsür "etmək" mənalı feilin keçmiş zaman suffiksleşmiş formaları kimi nəzərdən keçirilir, bu da alman dilində tun və ingilis dilində do feilinə uyğundur, məsələn: don – h.-A.dhe/dho. Bu fikrə əsas olaraq alman feilin keçmiş zaman cəminin (tatum) qot dilində zəif feillərin II ünsürünə (dedum) uyğunluğudur. Bu hadisəyə digər hind-Avropa dillərində də rast gəlmək olar. Digər nöqteyi-nəzər german dental suffiksin hind-Avropa *to* feili sifətindən əmələ gəlmə fikridir. Zəif feillərdə keçmiş zamanda suffiks feili sifət suffiksi ilə üst-üstə düşür. Bəzi tədqiqatçılar keçmiş zamandakı dental suffiksin yaranması tərkibində t olan hind-Avropa keçmiş zaman formalarından yaranması fikrini dəstəkləyirlər. Zəif feillərin III sinfində ai suffiksi qot dilində keçmiş zaman formaların bütün şəxslərində öz əksini tapır. Qədim ingilis dilində III sinif keçmiş zamanda feillərin əsasında sadə frikativ samitlə nəzərə çarpır; məsələn: *habban* – *haefde* "malik olmaq", *libban* – *lifde* "yaşamaq". Qədim skandinav dillərində zəif feillərin III sinfi -e əsaslı olaraq bilinir. -E əsasının düşməsi ilə bu feillərdə keçmiş zamanın dental suffiksi samit kökü ilə toqquşması baş verir.

Qədim german dillərində -jan feillərinin original qrupunda fərq vardır; qısa köklü feillər öz mövzu saitini saxlamışdırsa, uzun köklü feillər onu itirmişdir, bunu qədim ingilis dilində olan nümunədə görə bilərik, *ic werie* – *werede* "mən müdafiə edirəm/müdafiə etdim", *ic hiere* – *hierde* "mən eşidirəm/eşitdim". Orijinal qruplaşma hər bir yeni qərb german dilində itmişdir, lakin bəzilərində onun izlərini müşahidə edə bilərik. *Skiede* – *skate* "bölmək", *liede* – *lette* "zəngi çalmaq" tipli müasir qərb friz qaydasız feilləri qədim friz dilində uzun köklü jan feillərinin yarımşifini əks etdirir. Yuxarı german dilində "rückumlaut" adlanan brennen – brannte tipli uzun köklü sinfə rast gələ bilərik ki, bu müasir ingilis dilindəki sell-sold feilinə paraleldir. Bir çox qədim german dillərində bu tip nümunələr laylanma və sinkretizmlə göstərilir, bu, qədim ingilis, saks və yuxarı alman dilində də belədir (8, 12, 61; 10, 193).

Əsas əmələ gətirən suffikslərə görə zəif feillərin dörd sinfi fərqləndirilir. Qeyd olunmalıdır ki, dəqiqlikdə bunu bütün german dillərindən qot dilində sezmək olar.

I sinif -*ja* əsasını özündə əks etdirir, məsələn: qot.*hausjan* "əşitmək", q.isl.*spyrja* "soruşmaq". Bu sinif isim və sifətdən əmələ gələn çoxsaylı feilləri əhatə edir, buraya kauzativ feillər də daxildir, məsələn: qot. *satjan* "oturmaq", q.ing. *leczan* "uzanmaq". II sinif (*ó* əsaslı), əsasən, isimdən əmələ gəlmiş feilləri əhatə edirdi. Məsələn: q.isl.*kalla* "adlandırmaq", qot.*fiskosn* "balıq tutmaq", q.ing. *soržian* "dərdlənmək". III sinif *ai* əsaslı olaraq yalnız qot dilində idi və az saydadır; qot.*haban* – *habaida*, q.isl. *hafa* – *hafði*, q.norv. *haben* – *habeta*, q.ing. *habban* – *haefde*. IV sinif (*na/nó* əsaslı) qot dilində xüsusi morfoloji sinif idi. Bu sinfin feillərinin mənası köklə ifadə olunan əlamətin əladə edilməsi idi, məsələn, *fullnan* "dolmaq".

Nəzərə almaq lazımdır ki, qədim ingilis dilində III sinif dörd feilin məcmusudur, lakin bunu istisna kimi qəbul etmək olar, bununla belə, I-II siniflərə diqqəti cəlb edək. Onlar arasında fərq bundadır ki, tematik sait o j-dan əvvəl işlənir, bununla belə, kökləri geri saiti saxlaya bilər (belə ki, I sinifdə umlauta görə geri sait kökləri mövcud deyil) və onların qarşısında -a və -o suffiksləri yerləşir (9, 58).

German güclü feillərin əsas səciyyəsi ondadır ki, onlar preteriti və ablautdan istifadə edərək, yəni sait feil kökünün keyfiyyətini dəyişərək keçmiş feili sifəti reallaşdırır; məsələn: *zing* – *zong* – *gezongen*. Feil sistemində ablaut mühüm rol oynayırdı. "Preterit-prezens feilləri də ablaut sırası düzəldirdilər" (1, 113).

Nəticə etibarilə qeyd olunmalıdır ki, müəyyən dövrdən sonra güclü feilləri yerini zəif feillərə vermişdir. German dillərində çox az sayda güclü feillər qalmışdır.

Ədəbiyyat:

1. Yadigar F. German dilçiliyinə giriş. Bakı, Təhsil NPM, 2003, 408 s.
2. Rəcəbli Ə. Göytürk dilinin morfolojiyası. Bakı, 2002, Bakı Univ.Nəşr., 475 s.
3. Tahirov İ. Azərbaycan və ingilis dillərində zaman kateqoriyası. Bakı, Nurlan, 2007, 324 s.

4. Расторгуева Т.А. История английского языка. (учебник), М., Астрель, 2003, 352 с.
5. Сравнительная грамматика германских языков. в пяти томов. изд. АН СССР., М., 1962, 204 с
6. Тарасова Е.В. Языковое поле темпоральности в синхронии и диахронии. Автореф.дисс.док.фил.наук. Краснодар, 1993, 54 с.
7. Vaugh A.C, Cable T. A history of the English language. fifth edition. London, 2002, 408 p.
8. Campbell A. Old English grammar. (7th edition.) Oxford: Oxford University Press. 352 p.
9. Cser A. An outline of the history of the English language. 2000, p.58
10. De Haan. Why Old Frisian is really Middle Frisian. Folia Linguistica Historica XXII/1- 2: 2001, 179-206.
11. Roos N.G.J. The weak past tense in Dutch and Low German. Publisher Ipskamp Drukkers, 2009, 252 p.
12. Wilhem B. Abriß der althochdeutschen Grammatik. (11th edition.) Tübingen: Max Niemeyer Verlag., 1959 - <http://www.old-saxon.com/WB/WB.pdf>
13. <https://les.academic.ru/940>
14. https://dic.academic.ru/dic.nsf/brokgauz_efron/84248.
15. <https://dic.academic.ru/dic.nsf/lingvistic/1278>.

Açar sözlər: *zaman, keçmiş zaman, hərəkət, əsas, nitq anı*

Ключевые слова: *время, прошедшее время, действие, основа, момент речи*

Key words: *time, past tense, action, basis, moment of speech*

The expression of past tense in old English period

Summary

In Germanic languages preterite-present verbs had specific feature. This feature is that their present tense coincides with the past tense of strong verbs. In the western Germanic languages the 2nd singular forms of strong verbs have been formed from the plural forms of past tense. Past tense forms of preterite-present verbs are formed from the plural of the present tense with the help of a productive dental suffix without connecting to the base. The main feature of the past tense of weak verbs is used by dental suffix to form the forms of past tense.

Выражение прошедшего времени в древнеанглийском периоде

Резюме

В германских языках претерито-презент глаголы имели особую особенность. Эта особенность заключается в том, что их настоящее время совпадает с прошедшим временем сильных глаголов. В западно-германских языках второе единственного числа сильных глаголов образовались из множественного числа прошедшего времени. Прошлые формы глаголов претерита-презент формируются из множественного числа настоящего времени с помощью производительного дентального суффикса без соединения с основанием. Главной особенностью прошедшего времени слабых глаголов является использование дентального суффикса для формирования форм прошедшего времени.

Rəyçi: prof.Z.Məmmədova